

Későkása

■ Az ezüsthöldi királylány igazi nevét senki sem tudta. A dajkája szerint talán Lili-nek hívták, a szakácsnő Piroskára emlékezett, a hoppmesternek Dezdemóna rémlett. A palotában azonban mindenki csak Későkásának szólította. Még maga a király is. Állítólag a birodalmi főszülész adta neki ezt a becenevet, a királylány ugyanis a saját születését is lekéste, s mikor végül úgy döntött, hogy mégis világra jön, a főszülész mosolyogva megfenyegette az ujjával:

– Ejnye! Most bújt elő, s máris két hetet késett. Hát illik ilyet, Későkása kisaszony?

A csecsemő nem felelt, csak torkaszakadtából bömbölt. Későkása még sokáig nem felelt semmilyen kérdésre, megkésve kezdett beszélni, a szokásosnál később kezdett járni, s ahogy cseperedett, mindenünnen elkésett: az ebédről, a táncóráról, az udvari bálról, az iskolából. Ha a király elhatározta, hogy pontban reggel nyolckor sítúrára indul lányával a Gyémánt-hegyre, akkor Későkása fél tíz körül tántorgott ki ásítózva a szobájából. A saját születésnapjáról is késett minden évben, a tortán ötször kellett gyertyákat cserélni, sorra csonkig égett valamennyi, mire Későkása méltóztatott megjelenni.

– Ejnye, kis bogaram! – fakadt ki a király, amikor a lánya tizenhatodik születésnapját ünnepelték. – Hát mi oka van, hogy sehova se vagy képes idejében odaérni?

– Gőzöm sincs, apuka – biggyesztette le ajkát a királylány. – Elkezdek készülődni, aztán eltöprengek, nem volna-e jobb egy másik ruha, felpróbálom azt is, meg egy harmadikat is. Közben felteszek forni teavizet, vagy olvasgatok valamit, mert van még idő, aztán látom, hogy késni fogok, de akkor már úgy vagyok velem, úgyis mindig. Inkább kipingálom a körmömet, keresek egy színben passzolós topánt, újabb ruhát próbálok fel, közben szürcsölöm a teát. Néha csak gondolkodom valamin, bámulok ki az ablakon. Mindig elrepül az idő. Olyan jó álmodozni, hát nem?

Fejcsóválva hallgatta lányát a király, nem értette, honnan örökölte ezt a későkásaságot. Elfelejtette már, hogy a lány anyja, aki évekkal ezelőtt meghalt, ugyanilyen későkása volt: a királynak csak harmadszorra sikerült feleségül vennie, kétszer is szétszéledt a násznép, mire végre odaért az esküvőre. Harmadjára aztán a király helybe ment hozzá a násznéppel, és ott a tükör előtt, ahol éppen hollófekete haját fésülgette, gyorsan nőül vette.

– Kinek kell majd egy ilyen késős fruska? – morfondírozott a király. – Pártában fog maradni szegénykém.

Későkása azonban csinos teremtés volt, akadtak kérői szép számmal. Igaz, egy idő múltán megfogyatkoztak, mert a lány az összes találkára többórás késéssel érkezett, s addigra elhervadtak a virágcsokrok, megszikkadt a találkozóra hozott friss sütemény, sőt egy alkalommal az egyik királyfi el is aludt, s javában horkolt, mire Későkása odaért. Végül csak egyetlen kérő maradt: a legszegényebb királyfi. Ő kitarzott a lány mellett, akármennyit is késett, mindig megvárta.

Félrevonta egyszer a király a legényt, és megkérdezte tőle:

– Mi a titkod, fiam? Hogyan bírod ilyen türelemmel viselni, hogy ez a leány mindenhová késedelemmel érkezik?

A kérő előhúzott a tarisznyájából egy vastag könyvet.

– Szeretek olvasni, király uram, mindig van nálam egy jó regény. Ha éppen késik kicsikét felséged álomszép leánya, előkapok egy könyvet, s remek mód szórakozom.

„Na, ezeket Isten is egymásnak teremtette – gondolta a király. – Egy későkása meg egy könyvmoly. Be is fellegzene a birodalomnak, ha ők volnának az uralkodói.”

Ahogy az lenni szokott, pontosan az történt, amitől a király legjobban rettegett. Későkása és Könyvmoly egymásba szerettek, és összeházasodtak. Az esküvőről kerek egy napot késett a menyasszony, de a vőlegényt ez csöppet sem zavarta, leült a sarokba, kiolvasott egy nagyregényt, a pap pedig közben összeeskettett három másik királyi párt.

Későkása és Könyvmoly boldogan éltek, s hamarost gyermekük született, egy szeplős kisfiú, aki a király örömeire nem örökölte szülei furcsaságát: mindig időben felsírt, sosem késve, és amikor elébe raktak egy könyvet, jól irányzott rúgással a rácsos ágyikó sarkába irányította.

– Az én vérem! – dörzsölte tenyerét a király. – Csak addig kell kihúznom, amíg ez a kölök felnő, aztán már nyugdíjba mehetek.

Sajnos nem sikerült addig kihúznia. A fiú még csak kétéves volt, mikor az öreg királyt úgy elkezdte gyötörni a köszvény, hogy másra se tudott gondolni, csak a fájdalomra, éjjel-nappal jajgatott, az uralkodásra már nem maradt ereje.

„Nincs más hátra – gondolta –, erre a két bolondra kell bíznom az országot. Nem tehetek mást. Jaj nekem... jaj a birodalomnak...”

A király balsejtelmei beigazolódtak: Későkásának és Könyvmolynak halvány tehetsége sem volt az uralkodáshoz. Könyvmoly a kedvenc íróit kérte fel tanácsadónak, akik már az első napon megitták a palotában található összes bort, és estére jól összevesztek egymással. A királyi könyvtár pár hónap alatt megtelt, a királyi kincstár viszont kiürült. Hamarosan bezártak az ezüsbányák, a bányászok utcára kerültek, az ezüstpénzt vaspénz váltotta fel, egyedül a könyvkiadás virágzott, a birodalom írói olyan gazdagok lettek, hogy palotákat építettek, saját borospincéket nyitottak, s tőlük kértek kölcsön a rongyossá szegényedett gyárosok és bankárok.

Későkása egész Ezüstofföldön divatba hozta a késést. Gyakran nyitott meg fényes ünnepségeket, s ilyenkor a vendégek előre azzal számoltak, hogy csak másnapra ér oda, ezért ők maguk is egy nappal később eredtek útnak. De még így is túl korán érkeztek, Későkása ugyanis gyakran két-három napot is késett. Egy idő után inkább nem rendeztek több bált, se díjátadást, se más ünnepi eseményt. Az asszonyok pedig így pöröltek, ha a férjük fejükre olvasta késős természetüket:

– Ha a királyné megteheti, akkor én is! Nem tudtad, drágám, hogy ez most a sikk? Aki nem késik legalább egy órát, az már nem is tényező.

A birodalom lakói olyanná váltak, mint a király és a királyné: mindenki megbízhatatlan volt és késős, munka helyett könyvet olvasott, a hajdani bányászok verset szavaltak, vagy családregegyt írtak, divatba jött a szerelem, a könnyes vallomás, érzelmes dalokat dúdolt mindenki, töméntelen gyermek született, és egyre nőtt a szegénység.

Egy téli reggelen aztán, mikor Későkása másfél órás késéssel, csipás szemmel és ásítózva megjelent a királyi étkezőben, csodálkozva látta, hogy üres az asztal.

– Hol a reggeli, kedves férjuram? – kérdezte. – Tán megetted egyedül?

– Nincs reggeli – felelte Könyvmoly király. – Nincs rá pénz. Én két pohár vizet reggeliztem. Egy kis cukorral egész finom.

Így hát cukros vizet reggeliztek, s nem is volt rossz. Cukros víz volt másnap is a reggeli, meg harmadnap is, de negyednap már rá se bírtak nézni. Törni kezdték a fejüket, mit tegyenek, annál is inkább, hiszen ha már nekik sincs mit enniük, bizonytalán éheznek az egész birodalom. Úgy döntöttek, meglátogatják az öreg köszvényes királyt, aki a toronyban lakott egy sötét szobában.

– Aprócska gond adódott, kedves apámuram – újságolta Könyvmoly király az apósának. – Kong a kincstár.

– Tudtam... – motyogta a király. – Akkor háborút kell indítani.

– Már rég nincs hadsereg – legyintett Későkása. – Nem tudtuk fizetni a zsoldot.

– Jaj! Jaj! – nyögött fel a nyugdíjas király, s nem lehetett tudni, hogy a köszvény miatt jajveszékel, vagy pedig azért, amit hallott. – És ha megtámadnak bennünket? Ha gyenge az ország, akkor könnyen ránk szabadul az ellenség.

Míntha csak a király szavait akarná igazolni, ágyúlövések rázták meg a palota falait, sikoltozás hallatszott, s valaki megzörgette a kaput.

– Nyissátok ki íziben! Későkása! Egyetlen szerelmem! Eljöttem érted.

Későkása és Könyvmoly rögtön behátráltak a szoba sarkába. Könyvmoly előhúzott a táskájából egy vastag könyvet, és hősiezen a felesége elé állt, készen arra, hogy élete árán is megvédjé őt.

Hamarosan döngő léptek rázták meg a folyosót, egyre közeledtek, és belépett a szobába egy hatalmas bajszerű király.

– Későkását keresem! – bömbölte a bajsos.

– Én vagyok – mondta Későkása, kicsit megkésve.

– Emlékszel-e rám, Későkása? – kérdezte döngő hangján az idegen király.

– Hát persze – felelte a királyné. – Te vagy az a kérésem, aki elaludt, amíg rám várakozott. Úgy horkoltál, hogy leesett a királyi teázó plafonjáról a vakolat.

– Bizony ám! – mondta büszkén Horkoló király. – Még ma is pont ilyen eget rázóan horkolok. Na, Későkása, akkor hiába vártam rád, de most feleségül veszek, és én leszek Ezüsföld királya. Punktum.

– Nana – mondta Könyvmoly király. – Ő már az én kedves feleségem. Nem adom.

– S hogy véded meg? Hozzám hajítod azt a könyvet? – kérdezte gúnyosan Horkoló király.

Könyvmoly hallgatott, mert pontosan ez volt a terve.

Horkoló király két papírost húzott elő prémes télikabátja zsebéből.

– Mostantól rend lesz. Ezennel felszámolom a káoszt. Ezt a két papírt kell aláírnotok. Az egyik tanúsítja, hogy én lettem Ezüsföld uralkodója. A másikkal pedig igazoljátok, hogy elváltok egymástól. Én komoly ember vagyok. Szeretek lepapírozni mindent.

Szegény Könyvmoly és Későkása egyáltalán nem akartak elválni, de akkor előugrottak Horkoló király testőrei, megragadták a királyi párt, és erőszakkal aláíraták velük a papírt.

– Zárjátok börtönbe Könyvmolyt! – rendelkezett Horkoló király. – Téged pedig, Későkása, várlak holnap, pontban déli tizenkettőkor a kápolnában. Menyasszonyi ruha viselése kötelező.

Horkoló király döngő léptekkel távozott, a testőrök pedig megragadták a kapálózó Könyvmolyt, és magukkal hurcolták. Későkása párás szemmel bámult utána, aztán az öreg király vállán jól kisírta magát.

Másnap délben Későkása nem jelent meg a kápolnában. Horkoló király sejtette, hogy késni fog, ezért főzetett magának egy bödön kávét, s abból iszogatót, nehogy elnyomja az álom. Várt egy órát, aztán még egy felet, aztán még egy utolsó fertályt. Amikor már ásítózni kezdett, s csupán egyetlen bögre kávéja maradt, elszalajtott a Későkásáért legderékabb testőrére. Egy perc sem telt belé, rohant vissza a testőr lélekszakadva.

– Bolondját járatta velünk a leány, Horkoló uram! – újságotla. – Dehogy késett most a szépséges Későkása! Amíg kegyelmed itt várakozott a bödön kávéjával, kiszabadította a börtönből Könyvmolyt. Most együtt menekülnek, dacolva hóval, faggyal, szélviharral. Vitték magukkal a trónörökös is. Csak ezt a cetlit hagyták hátra.

Horkoló királynak megremegett a bajsza, de nem szólt semmit, csak intett a testőrnek, hogy olvassa fel a levelet. Ő maga hadilábon állt a betűkkel. A testőr megköszörülte a torkát:

„Kedves Horkoló király! Bocsánat, de kereket oldottunk. Apukának viseld gondját, mert beteg. A kincstár kulcsa a kék lábtörő alatt van. Sajnos elég üres. Későkása.”

Horkoló király dús szemöldöke felszaladt a homloka közepére, rettentő bajsza pedig úgy lekonyult, hogy belelógott a bögre kávéba, amit a kezében tartott.

– Ez a két bolondgomba csakugyan szereti egymást – motyogta maga elé. – Ha Későkása képes volt arra, hogy ne késsen el, hanem Könyvmoly megmentésén fáradozzék, akkor itt nincs keresnivalóm. Nekem nem Ezüsföld kell, hanem csak ő... Bájos arcáról álmodozom mindig horkolás közben... De nem engem szeret, hanem a puhány Könyvmolyt. Akinek nincs is bajsza, szemüveges, a hangja se mély, és királynak a legrosszabb a világon.

Logó bajusszal indult haza Horkoló király a saját birodalmába. Későkása, Könyvmoly és a trónörökös pedig visszatérhetett a palotába. Horkoló király soha többé nem lépte át a határt, sőt: barátsága jeléül elküldte híres udvari druidáját, aki egykettőre kigyógyította köszvényéből a nyugdíjas királyt. Az öreg uralkodó visszaült a trónra, s azon fáradozott, hogy Ezüsföld újra csillogjon a gazdagságtól.

Alig egyetlen esztendő alatt virágzásnak indult a birodalom. Az írók újra szegények lettek, mint a templom egere, a bányászok többé nem az íróasztal fölött görnyedtek, hanem az ezüsbányákban, s félbehagyott regényeiket kihajították az ablakon. Tele volt szebbnél szebb mondatokkal az utca, ide-oda cibálta őket a szél, de már senki nem törődött velük. A nők ugyanúgy késtek, mint korábban, de nem hivatkozhattak többé a királynéira. Szürkébb lett az élet és unalmasabb, viszont újra volt mit enni, inni, s télen se fáztak többé az emberek. Amikor sok-sok év múltán az öreg király meghalt, a szeplős királyfi lépett a trónra, aki nagyapja méltó utódjának bizonyult, és Ezüsföld legendás uralkodója lett.

De mit csinált eközben Későkása és Könyvmoly? Azt beszélik, világ körüli útra indultak, s azóta sem tértek vissza Ezüsföldre. Álnevet használnak, kerülik a feltűnést, mégsem nehéz őket felismerni. Ha egy pályaudvaron vagy repülőtéren olvasgató, idősebb úriembert láttok, olyan szemüveges királyformát, aki türelmesen vár a feleségére, az csakis Könyvmoly lehet. Későkását már nehezebb megpillantani, mert minden-hova késve érkezik. Akik látták, azt mesélik: mostanában nagy lila karóráat hord, s ezért picit kevesebbet késik, mint régen. Fél nap helyett csak öt-hat órát. Szébb, mint valaha, csak fekete hajába vegyült pár ősz szál. Úgy tűnik, az öregségről is lekészt.

Almavirág

■ A Tűzfelhő minden évben ugyanakkor, Julszán havának 17. napján jelent meg a Bóboreddő felett, pontosan nyolc órakor, és délután ötre már el is vonult. A madarak ilyenkor megsültek repülés közben, aztán leestek a földre, a fák pedig vörösre hevültek, de sosem gyulladtak meg. Az állatok igyekeztek a fák és a sziklák árnyékába húzódni, néhányan közülük – a vakmerőek vagy az ostobák – kifutottak valamelyik tisztásra, s ott ropogósra sülték. Mardor minden évben ugyanúgy töltötte ezt a napot: kora reggeltől barlangja bejáratában üldögélt, kellemes árnyékban, dudorászva borozgatót, és gamós botjával néha bepiszkált magának egy-egy jól átsült hubukmadarat.

Már csak egy hét volt hátra a tűzfelhő érkezéséig, amikor Mardor különös álmodást látott: átlátszó burok vette körül, amely izzott a forróságtól, és Mardor hiába próbált menekülni, mindig az égő burokba ütközött, és visszapattant róla. Verejtékezve riadt fel, és a nagy ijedtségre benyakalt fél hordó denevérpállinkát. Az álmom ezután

minden éjjel megismétlődött, és Julszán havának 16. napjának reggelén Mardor arra ébredt, hogy vörös hólyagok borítják szerte a bőrét. Úgy határozott, nem mozdul ki aznap a hűvös barlangból, inkább farigcsált magának egy új gamós botot, aztán ki-görgette a barlang előterébe az utolsó hordó borát. Mikor eljött az este, kiült a barlang bejáratába, és csöndesen iszogatva várta a reggelt.

Arra, hogy mikor szundított el, Mardor másnap nem tudott visszaemlékezni. Csak abban volt bizonyos, hogy hajnalban megébredt egy pillanatra, de amint látta, hogy még csak pitymallik, rögtön vissza is aludt. Amikor újra kinyitotta a szemét, már délután volt, s éppen egy róka osont el a barlangja előtt, szájában feketére sült hubukmadárral. Mardor kirent a bejáraton, de elbotlott a saját lábában, és elterült a földön. Soha nem történt még vele ilyen szerencsétlenség: átaludta a Tűzfelhő nap-ját, a sült madarakat pedig felfalták előle a rókák meg a farkasok.

Nagyot kordult Mardor gyomra. Arra gondolt, valami igazán táplálóra volna most szüksége, elbandukolt hát a közeli Vörös-tóhoz, amelynek medrét fiatalon ő töltötte színing habzó sárkányvérrel. Mikor odaért, csalódottan látta, hogy nyoma sincs már a vörös finomságnak: a mederben tiszta, napsugárfoltos víz csillogott.

– Régen minden jobb volt – sóhajtott fel Mardor bánatosan, azzal ledobta gönceit a partra, begázolt a vízbe, és beúszott a tó közepére. – Hát ennyire jutottam – morogta maga elé. – Kilyukad a gyomrom az éhségtől, és vízben pancsolok, mint egy gyerek.

Valójában egész tűrhetően érezte magát. A tó a közepén sem volt mélyebb egy méternél, Mardor vett egy nagy levegőt, leült a tó fenekére, és összefutott szájában a nyál, mikor észrevette azt a három soványka halat, amely a tóban lakott. Vagy öt percig ücsörgött Mardor a víz alatt, aztán nagy prüszkölésekkel kimászott a partra. Megtörölte a szemét, és akkor látta, hogy legalább százan bámulják, köztük egy csodálkozó királylány is, akinek a szemét gyorsan eltakarta a mellette álló kövér dadus, a kövér dadus szemét meg eltakarta a kövér dadus kövér férje. Mardor nem volt éppen szégyel-lős, de azért fürgén felkapott egy éppen arra elszuhanó törpét, és maga elé tartotta.

– Tegyé má le! – mordult rá a törpe, és kapálózni kezdett, de Mardor rá se hede-rített, inkább a küldöttséget bámulta, amelynek élén – semmi kétség – egy almazöld palástot viselő király állt.

– Te vagy-e Mardor, a varázsló? – kérdezte a király.

– Én – mondta Mardor.

– Akkor hogyan lehetséges, hogy csak egy fejed van? Hiszen mindenki tudja, hogy Mardornak két feje van.

Mardor eldobta a rúgkapáló törpét, odaballagott a ruhájához, és öltözni kezdett.

– Felsőged jól látja, valóban egy fejem maradt – felelte. – Sajnos elvesztettem va-lahol a másikat. De így sokkal kényelmesebb. Ha orra bukom, csak egy orrom töröm be, és ha ez az egy vérezni kezd, nem dagad többé vérfolyó a lábamnál. És a fejfájás is tűrhetőbb így. – Azt Mardor nem akarta elárulni, hogy a másik fejével együtt a va-rázserejét is elveszítette.

– Gyere velünk, Mardor – mondta a király. – Ha segítesz, olyan busás jutalom üti a markod, hogy életed végéig nem kell többé dolgoznod.

Mardor eddig sem dolgozott semmit. Mióta nem volt varázsereje, ócska bűvész-trükkökkel csalt ki pénzt emberektől, éjjel pedig a közeli falvakból lopott magának ennivalót. Hirtelen almaillat ütötte meg az orrát, és újra megkordult a gyomra. Az il-lat a királylány felől terjengett, aki kerekded formájú volt, és a bőre épp olyan hamvas, mint egy ízletes alma héja. Az arcát azonban Mardor nem láthatta, mert a kövér dadus lapátkezeivel még mindig eltakarta a szemét.

– Induljunk – bölintott Mardor. – Remélem, uralkodói vacsora vár odahaza.

Már elmúlt éjfél, amikor a küldöttség és Mardor betoppant Almaország királyi palotájának kapuján. Mardor már olyan éhes volt, hogy útközben kis híján beleharapott az illatozó királylány gömbölyű vállába. A király és kísérete egyenesen a palota díszes ebédlőjébe masírozott, ott aztán Mardor pukkadásig falta magát. Először bekebelezett egy tál almás pitét, aztán két üveg almalekvárt, öt darab rántott almát, hat darab töltött almát, végül pedig hét darab sült almát. Amikor már mozdulni sem bírt, kérte a királyt, hogy árulja el, miféle segítséget vár tőle.

– Az én pici csillagomról van szó – mondta a király, és búsan tunkolt az alma-szószban. – Nem él Almavirágnál határozatlanabb teremtés a világon. A legegyszerűbb kérdésben sem tud dönteni.

– Soha? – kérdezte Mardor, és nagy nehezen mégis magába gyömöszölte még egy utolsó pitét. Aztán még egyet.

– Soha. Mindjárt be is bizonyítom.

A király intett egy szolgának, aki két tányért tolt a királylány elé: az egyiken cukrozott almás rétesek sorakoztak, a másikon gőzölgő sült almák.

– Egyél kislányom, egyik finomabb falat, mint a másik! – mondta a király. Almavirág azonban nem nyúlt egyik fogáshoz sem, csak rémülten bámulta a két tányért. Ijedtében még az almaillata is felerősödött. – Na, mire vársz? – kérdezte szomorúan a király. – Miért nem kezdesz neki?

– Gőzöm sincs, papuska, melyiket válasszam – mondta a királylány, és sírós lett a hangja. – Mindkettőt annyira szeretem.

– Egyél előbb az egyikből, aztán a másikkól – ajánlotta Mardor a saját jól bevált módszerét.

– De melyikből egyek előbb? – kérdezte Almavirág. – Melyikkel kezdjem?

A lány pityeregni kezdett, hol az egyik tál felé kapott, hol a másik felé. Végül a király intett a szolgának, aki elvette előle a sült almát, s a királylány végre nekikezdett a rétesnek.

– Látod, Mardor? – kérdezte a király. – Az anyja bezzeg mindig határozott volt, sosem törte a fejét három pillanatnál tovább. A lányom azonban képtelen dönteni. S hamarosan eljön a Nagy Alfafarázás Napja.

– Hát az eljön – mondta Mardor, aki most hallott először erről a napról. – Ha eljön, nincs mit tenni. Akkor itt lesz.

– Itt bizony – sóhajtott fel a király. – Így választ évezredek óta párt magának Almaország uralkodójának gyermeke. Amikor a palotatorony harangja ütni kezdi a déli tizenkettőt, a lányom megrázza az ősóreg almáját, és arról lepottyan majd két alma, s amint földet érnek, kipattan belőlük egy-egy herceg. S ekkor majd Almavirágnak megsűgja a szíve, hogy melyikük legyen a férje. Én is így választottam feleséget két szépséges hercegnő közül.

– Értem – bólintott Mardor, és úgy érezte, rosszul van az imént befalt sok almafélétől, mintha mindegyikben hercegek és hercegnők bújtak volna el, akik megfekték a gyomrát. – S mi történt a másik hajadonnal, akit felséged nem választott hitvesül?

– A választottat rögvést meg kell csókolni, különben mire a tizenkettedik harangszó is elkondul, holtan hullik a fa mellé. Ha egyik herceget sem illeti csókjával a lányom, mindkét dalia jobblétre szenderül.

Mardor tűnődve nézte Almavirágot, aki éppen akkor tömte be szájába az utolsó rétest.

– Akkor Almaországban a menyegző mellett mindig temetést is tartanak.

A király bólintott, és intett a szolgának, hogy most már a sült almát is Almavirág elé tálalhatja.

– Azért hoztalak ide, Mardor, hogy tanítsd határozottságra a lányomat. Három nap múlva lesz a nagy nap, amikor döntenie kell. Arra gondoltam, akinek két feje van, vagyis két feje volt, az bizonyára megtanulta, hogyan legyen határozott akkor is, ha abban a két fejben ellentétes gondolatok forognak.

Mardor a királylányt nézte, aki mohón falta a sültalmát, és csupa almaszaft volt az arca. Nem úgy mutatott, mint aki készen áll egy komoly választásra.

– S ha felséged lánya nem hallja meg a szíve sűgását, s nem azt csókolja meg, akit kell, mi történik akkor?

– Mindkét herceg szörnyethal, és Almavirág pártában marad. De te sem végzed különbül, mint a hercegek – mondta a király. – Most még felállhatsz erről a székről, Mardor, és elfuthatsz haza. Ha elvállalod a feladatot, és a lányom jól dönt, akkor megtömheted kincsekkel a barlangodat. De ha mindkét herceg meghal, akkor a maradék fejedtől is megszabadítalak.

– Áll az alku – mondta Mardor. – És kérek még két rétest.

Aznap éjjel Mardort újra meglátogatta a különös álom. Rettentő hőség vette körül, egyre csak verejtékezett, de az átlátszó burokról mindig visszapattant, ha menekülni próbált. Ám ezúttal folytatódott az álom: hirtelen ropogni kezdett Mardor körül a világ, úgy érezte, mintha zuhanna, aztán hatalmas reccsenéssel szétnyílt a burok, és vakító fény csapott a szemébe. Mardor növekedni kezdett, s a remegő forróságban, akár egy tükörben, meglátta önmagát. Alig hitt a szemének: fiatal herceg nézett vissza rá. Mellette egy másik herceg álldogált, a távolban Almavirágot is megpillantotta. A lány szaladni kezdett, de nem felé, hanem a másik herceg irányába.

– Erre! – kiáltotta Mardor. – Erre fuss, Almavirág!

De a lány nem hallotta őt, csak szaladt a másik legény felé.

Mardor felriadt, és remegő térdel ugrott ki az ágyból. Kirohant a hideg folyosóra, ott tévelygett a sötétben, s egyszerre erős almaillat ütötte meg az orrát.

– Almavirág szobája... – gondolta Mardor, és a szíve ki akart ugrani a helyéből. Óvatosan belesett az ajtón, és a sötétben meglátta az ágyban fekvő lányt: hason hevert a fodros lepedőn, és halkán, egyenletesen szuszogott. Mardor sarkon fordult, és visszasietett a szobájába.

Másnap Mardor és Almavirág már kora reggel leballagtak a folyópartra, leültek a harmatos fűre, és nézték, hogyan sodor faágakat és vízbe hullott almákat a folyó.

– Melyik a kedvenc színed, Almavirág? – kérdezte Mardor.

– Apuci a zöldet szereti.

Mardor türelmetlenül legyintett.

– De te melyiket?

– Én mindegyiket – felelte a lány. – A színek olyan gyönyörűek.

– És melyik a kedvenc évszakod? – firtatta tovább Mardor.

A lány elmosolyodott.

– Ha apucin múltna, mindig tél volna. Imád hóembert építeni. Én most a nyarat szeretem, mert éppen nyár van, de tavasszal a tavaszt szeretem, ősszel meg az őszt. Mindegyik évszak olyan varázslatos.

Mardor a lány kék szemébe bámult. Pont olyan színe volt, mint a tónak, amiben utoljára lubickolt.

– És a hercegek? Milyennek képzeled el szíved választottját?

Almavirág megrázta a haját.

– Ó, álmodtam én már mindenféle hercegről. Volt köztük szőke, fekete, még vörös is. Régen a magasak tetszettek, de már nem lenne nagy baj, ha kicsit alacsonyabb volna, nem kéne akkorát nyújtózkodni, ha meg akarom csókolni. De legyen jó erős, mint az apuci. Bár ha kicsit gyengébb, az se baj. Csak szeressen.

Mardor felemelte az ujját.

- Tehát az fontos, hogy szeressen.
- Igen – mondta a lány. – Az a legfontosabb.

Így telt el a három nap. Mardor és Almavirág reggeltől estig sétáltak, beszélgettek, nagyokat kacagtak, és a varázsló minden éjjel azt álmodta, hogy ő az egyik almából kipattanó herceget, de a lány nem őt választja. Hogy Almavirág mit álmodott, azt nem tudhatta, pedig minden éjjel elosont a lány szobájának ajtajáig, belélegezte édes almaillatát, és mosolyogva hallgatta a szuszogását.

A harmadik nap reggelén még utoljára elsétáltak együtt a folyópartra, és Mardor így szólt a királylányhoz:

– Bízunk benne, Almavirág, hogy megmondja a szíved, kit válassz. De ha nem mondja meg, akkor válaszd a jobb szélső herceget. Dönteni jobb, mint nem dönteni, még akkor is, ha nem tudjuk a következményét.

Almavirág a folyót bámulta, és közben elmélyülten rágta a körmét. Aztán váratlanul megkérdezte:

- Hány esztendő is vagy te, Mardor?
- Kétszázhárom, azt hiszem – felelte Mardor.

Almavirág hol az egyik lábán ringatózott, hol a másikon, aztán hirtelen sarkon fordult, és elszaladt vissza az úton.

– Legfeljebb kétszázöt – motyogta maga elé Mardor, és belerúgott egy almába, amely egyenesen a folyóba repült.

Pontban délben ott állt az udvar apraja-nagyja a palotakertben, az ősi almafa alatt. Megkondultak a toronyban a harangok, Almavirág pedig fürgén a fa mellé lépett, és teljes erejéből megrázta a törzsét. Először semmi sem történt, csak susogtak a lombok, aztán lehullott a magasból egy alma, s alighogy földet ért, kipattant belőle egy olyan gyönyörű aranyhajú herceg, hogy a fiatal lányok nagy sóhajtások közepette rögtön elaléltek. Akkor újabb alma csattant a földön, és kilépett belőle egy olyan daliás fekete hajú herceg, hogy az összes anyuka a szívéhez kapott, és elájult. Almavirág tanácstalanul pillantott Mardorra, aki ebből rögtön tudta, hogy nem sűg a lány szíve az égvilágon semmit. Intett hát neki, hogy válassza a jobb szélsőt. El is indult a lány a jobb szélső herceg felé, de ebben a pillanatban újabb alma pottyant a földre, abból pedig egy olyan délceg vörös hajú herceg toppant elő, hogy az a néhány maradék udvarhölgy is elájult, aki eddig még talpon maradt.

– Én biza nem tudnék választani, oly helyre mindhárom! – kiáltott fel a kövér dadus, s ő is elájult, hiába fogta be gyorsan kövér férje féltékenyen a szemét. De nem az volt a baj, hogy a dadus nem tudott választani, hanem az, hogy Almavirág sem.

– A jobb oldalt! – suttogta Mardor.

– De az melyik? – suttogta vissza a lány. – A bal oldalitól mindkettő jobbra van. – És meg sem mozdult, csak téblábolt riadtan.

Az aranyhajú herceg szédelegni kezdett, térde megrogyott, szeme felakadt, hiába ugrott oda hozzá Mardor, hogy megtartsa – a herceg kicsúszott a keze közül, a földre esett, és kilehelte a lelkét. Most már csak egyetlen jobb szélső herceg maradt, a vörös hajú, Almavirág elindult felé, de közben elhallgatott a harangzúgás. Mardor hiába kapott először a fekete hajú, aztán a vörös herceg után, ők is holtan rogytak a földre.

Nagy csönd lett a palota kertjében, csak a király nyögött fel olyan hangosan, mintha tüskébe lépett volna. Mardor lezárta a gyönyörű hercegek szemét, és közben arra gondolt, hamarosan ő maga is így fog feküdni, kiterítve, csak éppen a feje nem lesz a nyakán. Hirtelen Almavirág olyan keservesen bőgni kezdett, hogy Mardor elfeledkezett a saját bánatáról. Odaugrott a lányhoz, átölelte, így álltak sokáig. Aztán Almavirág hátrébb lépett, és csodálkozva megrázta a fejét.

– Mi történt veled, Mardor? Hová tűntek a ráncaid?

A lányok és asszonyok feltápáskodtak a földről, Mardor köré gyűltek, összecsapták a kezüket, és álmélkodtak. Mert amikor Mardor a hercegekhez ért, a belőlük ki-reppenő ifjú lélekerő a vén varázslóba költözött, aki ettől alaposan megfiatalodott.

– Ifjú lettem? – kérdezte Mardor, s kihúzta magát. – Mennyi lehetek? Tán húsz-esztendőös?

– Azért annál idősebb – mondta Almavirág.

– Harminc talán? – kíváncsiskodott Mardor.

– Talán annál is idősebb – mondta Almavirág. – Hiszen kétszázhárom éves voltál még reggel, légy hát elégedett azzal, hogy fiatalabb lettél.

– Mindegy már – mondta komoran Mardor –, ha gyermekké váltam is, mert le lesz csapva a fiatal fejem a fiatal nyakamról.

– De még mennyire! – bömbölte a király, és intett az alabárdosainak, akik rögtön Mardor mellett teremtek, és a földre lökték. Akkor előlépett a kövér dadus férje, megfeszítette izmait, és hatalmas, csillogó bárdot emelt a feje fölé. Mardor lehunyta szemét, és várta a csapást.

– Nem! – kiáltott fel Almavirág. – Nem fejezheti le Mardort, édesapám.

– Miért nem? – kérdezte a király.

– Mert ő az. Megmondta a szívem. Akkor mondta meg, amikor az utolsó herceg holtan zuhant a földre. Egész halkán mondta, szinte súgta, de én meghallottam.

Mardor kinyitotta az egyik szemét. Aztán a másikat. Megvárta, amíg a hóhér szomorúan leereszti feje fölül a bárdot. Akkor végre feltápáskodott a földről. Arra gondolt, hogy a karjába kapja Almavirágot, de félt, hogy nem bírná el, ezért csak megfogta a kezét, és erősen megszorította.

Másnap megtartották Mardor és Almavirág menyegzőjét, aztán illően eltemették a három gyönyörű herceget. Este pedig akkora lakodalmat csaptak, hogy le kellett hozzá tarolni a királyi almáskertet: volt ott almaleves, almapörkölt, almakenyér, almafőzelék, almászósz, almás pite, almás rétes, rántott alma, töltött alma, becsinált alma és még sok más finomság.

– Jaj, nem tudok dönteni, Mardor! – sóhajtott fel Almavirág, amikor a szolgák fel-találták az esküvői almatortát. – A tiéd legyen az első szelet? Vagy inkább az enyém?

– Mindkettőt kérem – felelte Mardor, aki már annyi almaféleséget megevett, hogy neki is kezdett almaillata lenni.

Almavirág kivágta a tortából a két szeletet, és a férje elé toltta.

– Mindig is egy határozott férfira vágytam! – suttozta. – Ezért döntöttem melletted. Soha nem válunk el, ugye?

Mardor tele szájjal bölintott. És így is lett: Mardor király és Almavirág királyné boldogan illatoztak együtt, amíg meg nem haltak.